

המורה מירה

עם טלאי עלי בגד כלוי וקרוע,
גרשנו לגטו. המון עם ינוע.
בתים מביטים בעינם הנכהלת,
דומם, במאבן, הגזרה מתקבלת.

של־ראש כעטרת, זקנים יהלכו.
כפרי את העגל אחריו עוד מושך הוא.
סוחבת אשה גוף גוסס בזרועיה,
ואיש, צרור עצים בידיו — אחריה.

בינות לכל אלה — גם מירה. מורה היא.
ילדה לה בזרוע — כספר־תורה היא.
וילד מחזיק בה. סביב לה בלכד
עדת תלמידיה יחדו מהלכת.

הגיעו לרחוב היהודים — הנה שער,
לפני הבאים הוא נפתח כבסער,
כסכר מזרם שבא מגבוה,
כתהום הנפערת לבלע, לבלע.

ריצה על חרבות, בלא אש, בלא לחם.
הלחם הוא — ספר. ושכם אל שכם,
בתוך חרבת בית, הטף מלכדת
שוב מירה מורה ותורה מלמדת.

ספור של שלום־עליכם מספרת,
כל ילד צוחק ועינו מזדהרת.
ומירה מונה את ראשי ילדיה:
מאה ושלשים הם יחדו כל־ראשיה.

עם שמש הבקר, שאך זה האירה,
ערה ולטף כבר ממתנת היא, מירה.
הנה הם באים. היא סופרת — אך וי לה!
החרב השחיתה עשרים זה הלילה.

לבה מתפלז, אכל היא מחיכת.
בשביל להסתיר האימה המהלכת —
דמעה היא בולעת, והיא מספרת
להם על הירש לקרט, גבורה מעוררת.

בלילה חצרות הבתים האפירו,
בבקר צעדיה בלבן הזהירו:
אמה עם שבעים תלמידים שהחבאו
בורם נתגלה, לשחיטה הם הוכאו.

ביום, עת הדם התיבש, קמה מירה,
קשטה את החדר, בירק הכשירה:
יבוא המורה מר גרשטין וישירו,
הקול עד מעבר לשער יגבירו.

שרים: 'לא־רחוק האביב'... אך למטה
מקול קרדמות התצר שם רעדה.
קולות סחובים ממרתף ומקום סתר —
אך קול 'לא־רחוק האביב' יגבה יתר.

שררו רק ששים. לא אחות ולא אמה —
רק מירה הכל היא להם, זו רחיקא.
הואיל ויום־חג עומד אחר כתלנו —
צריך הצגה להכין לחגנו!

לחג רק שררו ארבעים. אך בזהר
תבתיק כל כתנת כבסה עד לטהר.
בעיז — רקיע של תכלת זורח,
על לב — אדם פרח, כדם הוא פורח.

בגמר ה'שלש מתנות' מאת פרץ
נגדע כל הבית, הגיע הקרץ.
תפסו! ועם שחר החרב השאינה
שבעה תלמידים רק, שבעה רק עם מירה.

ועד בקרדם את מחה לא בקעו —
עוד פרח היא, מירה, וילד — דבורה הוא.
ומשבקעו את ראשה הפך צחר —
ודאי עוד תקום לתחייה עם טל־שחר.

גטו וילנה, 10 במאי 1943

תרגום: שמשון מלצר